

TOLNA VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

DR. LEHŐCZ REGINA
FŐISPÁN

ALSÓNYÉK KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

Iktatószám: TOB/22/551-1/2025.

Ügyintéző: Feri Blanka

Határidő: 2025. szeptember 1.

Alsónyék

Tárgy: törvényességi felhívás Alsónyék Község Önkormányzat Képviselő-testületének a képviselő-testület és szervei szervezeti és működési szabályzatáról szóló 2/2011. (II. 15.) önkormányzati rendeletére

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 132. § (1) bekezdésének a) pontjában biztosított jogkörömben eljárva megvizsgáltam Alsónyék Község Önkormányzat Képviselő-testületének a képviselő-testület és szervei szervezeti és működési szabályzatáról szóló 2/2011. (II. 15.) önkormányzati rendeletét (a továbbiakban: SZMSZ), melynek alapján az alábbi

törvényességi felhívással

élek:

1./ Az SZMSZ 2. § (1) bekezdés a-c) pontjai szerint az önkormányzat jelképei a címer, a lobogó (zászló) és a pecsét. Az SZMSZ 2. § (2) bekezdése rögzíti, hogy az (1) bekezdésben meghatározott címer, lobogó (zászló) és pecsét használatának rendjét a helyi rendelet szabályozza.

A Nemzeti Jogszabálytár Önkormányzati rendeletek felületének áttekintését követően megállapítható, hogy **önkormányzati jelképek használatának rendjéről szóló rendelet nincs publikálva.**

Indokolt felülvizsgálni, hogy a képviselő-testület alkotott-e a tárgyban rendeletet, amennyiben nem, akkor szükséges az SZMSZ 2. § (1)-(2) bekezdésének módosítása.

2./ Az SZMSZ 4. § (2) bekezdése rögzíti, hogy a képviselő-testület egyes hatásköreinek gyakorlását a képviselő-testület bizottságára, a polgármesterre és a jegyzőre ruházhatja át. Az átruházott hatáskör tovább nem ruházható. A polgármesterre átruházott hatásköröket az 1. melléklet, a bizottságokra átruházott hatásköröket a 2. melléklet tartalmazza.

Az SZMSZ **1. melléklete** a polgármesterre és **jegyzőre**, a 2. melléklet a bizottságokra átruházott hatásköröket, míg a **4. melléklet a társulások útján ellátott feladatok felsorolását tartalmazza.**

Az Mötv. 41. § (4) bekezdése szerint a képviselő-testület – e törvényben meghatározott kivételekkel – hatásköreit a polgármesterre, a bizottságára, a részönkormányzat testületére, a jegyzőre, a **társulására** ruházhatja át. E hatáskör gyakorlásához utasítást adhat, e hatáskört visszavonhatja.

Fentiek alapján az SZMSZ 4. § (2) bekezdésének pontosítása és kiegészítése indokolt.

3./ Az SZMSZ 5. § (4) bekezdése szerint a képviselő-testület feladatainak eredményes megoldása érdekében együttműködik a **megyei önkormányzattal**. A koordináció keretében közvetlen cél, a megyei tervek, koncepció kidolgozásában való közvetlen részvétel, valamint azok egyeztetése a helyi elképzelésekkel. A folyamatos kapcsolattartás a polgármester illetve a jegyző feladata.

Tekintettel arra, hogy 2023. január 1. nappal **változás történt a megyék elnevezésében és vármegyékké alakultak**, így **az SZMSZ 5. § (4) bekezdése módosítandó**.

4./ Az SZMSZ 5. § (5) bekezdés a-c) és e) pontja alapján önkormányzati döntést a helyi önkormányzat képviselő-testülete, annak felhatalmazása alapján bizottsága, a polgármester, a helyi népszavazás hozhat/-nak/.

Az Mötv. 41. § (3) bekezdése szerint **önkormányzati döntést a képviselő-testület, a helyi népszavazás, a képviselő-testület felhatalmazása alapján a képviselő-testület bizottsága, a részönkormányzat testülete, a társulása, a polgármester, továbbá a jegyző hozhat**.

Az SZMSZ 5. § (5) bekezdésében foglalt szabályozás **nem mutat azonosságot az Mötv. 41. § (3) bekezdésével**, ezért a **jogszabálysértés orvoslása érdekében annak módosítása szükséges**.

5./ Az SZMSZ 9. § (3) bekezdés e) pontja szerint az alakuló ülés napirendi pontjai közé tartozik a bizottságok megalakítása (a polgármester a bizottsági elnökökre, a tagokra pedig a bizottságok elnökei tesznek javaslatot.).

Az SZMSZ 28. § (3) bekezdés második mondata értelmében a bizottságok elnökeire a polgármester, míg tagjaira a polgármester és a bizottságok elnökei tehetnek javaslatot.

Az Mötv. 43. § (3) bekezdése rögzíti, hogy **a képviselő-testület az alakuló vagy az azt követő ülésen** e törvény szabályai szerint megalkotja vagy felülvizsgálja szervezeti és működési szabályzatáról szóló rendeletét, **a polgármester előterjesztése alapján megválasztja a bizottság vagy bizottságok tagjait**, az alpolgármestert, alpolgármestereket, dönt illetményükről, tiszteletdíjukról.

Az Mötv. 58. § (2) bekezdése értelmében a képviselő-testület a bizottság személyi összetételét, létszámát a polgármester előterjesztésére bármikor megváltoztathatja, a kötelezően létrehozandó bizottság kivételével a bizottságot megszüntetheti.

Az Mötv. kizárólag a polgármester számára biztosít előterjesztési jogot a bizottság személyi összetételének meghatározásakor. A képviselők által módosító indítvány nyújtható be, és arról szavazni is lehet, így lehetőség van arra, hogy olyan személyt válasszanak a bizottság tagjává, akit nem a polgármester javasolt.

A jogszabálysértés orvoslása érdekében az **SZMSZ 9. § (3) bekezdés e) pontjának és a 28. § (3) bekezdésének módosítása szükséges**.

6./ Az SZMSZ 10. § (1) bekezdése kimondja, hogy a polgármester – az alakuló ülést követő hat hónapon belül – gazdasági programot, fejlesztési tervet terjeszt a képviselő-testület elé, amely a településfejlesztés, a helyi közszolgáltatások szervezésének céljait, feladatait tartalmazza a képviselő-testület megbízatásának időtartamára.

Az Mötv. 116. § (5) bekezdése szerint a **gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el**.

Az SZMSZ 10. § (1) bekezdése **nem mutat maradéktalanul összhangot az Mötv. 116. § (5) bekezdésével** a gazdasági program elfogadása tekintetében. A jogszabálysértés orvoslása érdekében **az összhang megteremtéséről gondoskodni szükséges.**

7./ Az SZMSZ 11. § (1) bekezdés szerint a képviselő-testület ülése nyilvános, míg zárt ülés elrendelésére a polgármester, a képviselő, a jegyző tehet javaslatot, melyről a képviselő-testület minősített többséggel dönt.

Az Mötv. 46. § (2) bekezdés a-c) pontja rögzíti, hogy a testület **zárt ülést tart** önkormányzati hatósági, összeférhetlenségi, méltatlansági, kiténtetési ügy tárgyalásakor, fegyelmi büntetés kiszabása, valamint vagyonnyilatkozattal kapcsolatos eljárás esetén; **zárt ülést tart az érintett kérésére** választás, kinevezés, felmentés, vezetői megbízás adása, annak visszavonása, fegyelmi eljárás megindítása és állásfoglalást igénylő személyi ügy tárgyalásakor; továbbá **zárt ülést rendelhet el** a vagyonával való rendelkezés esetén, továbbá az általa kiírt pályázat feltételeinek meghatározásakor, a pályázat tárgyalásakor, ha a nyilvános tárgyalás az önkormányzat vagy más érintett üzleti érdekét sértené.

Az SZMSZ 11. § (1) bekezdése nem mutat teljes mértékben azonosságot az Mötv. 46. § (2) bekezdésével. A jogszabálysértés orvoslása érdekében az összhang megteremtéséről gondoskodni kell.

8./ Az SZMSZ 12. § (2) bekezdés f) pontja meghatározza, hogy a polgármester a testületi ülés vezetése során napirendi pontonként szavazásra bocsátja a döntési javaslatokat és kihirdeti a határozatokat.

Az Mötv. 48. § (1) bekezdése alapján a képviselő-testület a döntéseit (határozat, rendelet) nyílt szavazással hozza.

Az Mötv. 48. § (1) bekezdése alapján a képviselő-testület **döntése határozat és rendelet is lehet**, mindkét döntés típus meghozatalára a vita lezárását követően sor kerülhet.

Kifejtettek alapján az SZMSZ 12. § (2) bekezdés f) pontja **módosítandó** a képviselő-testületi döntés típusát érintően. Ugyanezen okból az SZMSZ 16. § (3) bekezdésében és 17. § (3) bekezdésében **foglalt szabályozás felülvizsgálata, pontosítása indokolt.**

9.1/ Az SZMSZ 16. § (1) bekezdése szerint **előterjesztésnek** minősül az üléstervbe felvett, **a képviselő-testület, a képviselő-testület bizottságai, vagy a polgármester által előzetesen javasolt beszámoló és tájékoztató, rendelet- és határozattervezet.**

Az Mötv. 32. § (2) bekezdés a) pontja kimondja, hogy az önkormányzati képviselő a képviselő-testület ülésén – a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott módon – kezdeményezheti rendelet megalkotását vagy határozat meghozatalát.

Az SZMSZ nem tartalmaz rendelkezést arra vonatkozóan **az önkormányzati képviselő is kezdeményezheti határozat meghozatalát (előterjesztés benyújtását)**, ezért az Mötv. 32. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt szabályozásnak megfelelően **az SZMSZ 16. § (1) bekezdésének pontosítása szükséges.**

9.2./ Az SZMSZ 25. § (2) bekezdése rögzíti, hogy **önkormányzati rendelet alkotását kezdeményezhetik: a települési képviselők, a bizottságok, a polgármester, az alpolgármester, a jegyző.**

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 2. § (1) bekezdése értelmében a jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal kell rendelkeznie.

A jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet (a továbbiakban: IRM rendelet) 2. § alapján a jogszabály tervezetét a magyar nyelv szabályainak megfelelően, világosan, közérthetően és ellentmondásmentesen kell megszövegezni.

Az SZMSZ 16. § (1) bekezdésében és a 25. § (2) bekezdésében foglalt szabályozás nem mutat összhangot, ezért nem felel meg a Jat. 2. § (1) bekezdése és az IRM rendelet 2. §-a szerinti normavilágosság elvének, így módosításuk szükséges.

10./ Az SZMSZ 19. § (2) bekezdése rögzíti, hogy a zárt ülésen hozott határozatot a képviselő-testület a következő nyilvános ülésén – az önkormányzati hatósági ügyben, fegyelmi eljárás megindítása és fegyelmi büntetés kiszabása ügyében hozott határozatok kivételével – ismertetni kell.

Az Mötv. 52. § (3) bekezdése rögzíti, hogy a választópolgárok – a zárt ülés kivételével – betekinhetnek a képviselő-testület előterjesztésébe és ülésének jegyzőkönyvébe. **A közérdekű adat és közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét zárt ülés tartása esetén is biztosítani kell. A zárt ülésen hozott képviselő-testületi döntés is nyilvános.**

Az SZMSZ 19. § (2) bekezdésében rögzített szabályozás nem mutat maradéktalanul összhangot az Mötv. 52. § (3) bekezdésével. A jogszabálysértés orvoslása érdekében az összhang megteremtéséről gondoskodni szükséges.

11./ Az SZMSZ 20. § (1) bekezdés c) pontja szerint **név szerinti szavazást kell elrendelni három képviselő javaslatára**, amennyiben az erre irányuló írásbeli kezdeményezést, az ülés napját megelőző napon 16.00-órától a polgármesternek benyújtották.

Az Mötv. 48. § (3) bekezdés alapján a képviselő-testület **név szerint szavaz az önkormányzati képviselők egynegyedének indítványára**, továbbá név szerinti szavazást rendelhet el a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott esetekben.

Az SZMSZ 20. § (1) bekezdés c) pontja a név szerinti szavazás elrendelése tekintetében nem felel meg maradéktalanul az Mötv. 48. § (3) bekezdésének, ezért módosítandó.

12./ Az SZMSZ 22. § (1) bekezdése alapján a képviselő-testület határozatait évenként kezdődő és folyamatos sorszámmal, továbbá évszámmal kell ellátni a következők szerint: „Alsónyék Község Önkormányzat Képviselő-testületének/20.....(.....) **önkormányzati határozata** a.....ról.”

Az Mötv. 1. § 3. pont alapján a képviselő-testület határozata lehet egyedi és normatív határozat.

Az egyedi határozatok a képviselő-testület egy konkrét, egyedi ügyre vonatkozó döntései (szerződéskötés, személyi kérdések). A Jat. 23. § (2) bekezdése alapján a helyi önkormányzat képviselő-testülete normatív határozatban szabályozhatja a saját és az általa irányított szervek tevékenységét és cselekvési programját, valamint az általa irányított szervek szervezetét és működését (általános előírások). A normatív határozat a Jat. alapján közjogi szervezetszabályozó eszköznek minősül, közzétételére, helyesbítésére az önkormányzati rendelettel megegyező szabályok vonatkoznak. A határozatok megjelölésére a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendeletben (a továbbiakban: IM rendelet) foglaltakat kell alkalmazni.

Az IM rendelet 15. § (1) bekezdése szerint a normatív határozat megjelölése annak közzététele során – az alábbi sorrendben –

- a) a normatív határozatot hozó szerv teljes megjelölését,
- b) a normatív határozat sorszámaát arab számmal,

- c) a „/” jelet,
- d) a normatív határozat közzétételének évét arab számmal,
- e) zárójelben a normatív határozat közzétételének hónapját római számmal és napját arab számmal,
- f) a normatív határozatot hozó szerv megjelölésének a rövidítését,

g) a „határozata” kifejezést és

- h) a normatív határozat címét

foglalja magában.

Az IM rendelet 19. §-a alapján a nem normatív határozatok és utasítások megjelölésére az ezen alcímben foglaltakat megfelelően alkalmazni kell. A normatív és a nem normatív határozatok, valamint a normatív és a nem normatív utasítások évente közös sorszám alatt, egységes, folyamatos számozással jelennek meg.

Az SZMSZ 22. § (1) bekezdésében a **határozatok megjelölésének meghatározása nem felel meg az IM rendelet 15. § (1) bekezdés g) pontjának, ezért pontosítása szükséges.**

[helyesen: Alsónyék Község Önkormányzata Képviselő-testületének .../20...(....hónap) **határozata**]

13./ Az SZMSZ 33. § (1) bekezdése rögzíti, hogy Bátaszék város, valamint Alsónána és Alsónyék községek képviselő-testületei 2013. január 1-jével hozták létre a Bátaszéki Közös Önkormányzati Hivatalt, melyhez Sárpilis Község Önkormányzata 2020. január 1-jével csatlakozott.

2025. január 1. napjától - Várdomb Község Önkormányzatának csatlakozására tekintettel - a közös hivatali struktúrában változás történt, így az SZMSZ 33. § (1) bekezdésének kiegészítése indokolt.

14./ Az SZMSZ 1. melléklete a képviselő-testület által a polgármesterre és a jegyzőre, a 2. melléklet a Gazdasági és Szociális Bizottság által átruházott hatásköröket sorolja fel.

Az SZMSZ 1. és 2. mellékletében felsorolt hatáskörök, feladatok nem mutatnak teljes mértékben azonosságot az egyes hatályos önkormányzati rendeletekben (pl. települési támogatásokkal kapcsolatos feladatok körében a települési támogatásról és egyéb szociális ellátásokról szóló 4/2019. (III.25.) önkormányzati rendelet) foglalt szabályozással, ezért a **mellékletek felülvizsgálata, aktualizálása indokolt.**

15./ Az SZMSZ 4. melléklete a képviselő-testület társulás útján ellátott feladatait tartalmazza.

A Bátaszék és Környéke Önkormányzatainak Egészségügyi, Szociális és Gyermekegészségügyi Intézményfenntartó Társulása által működtetett Gondozási Központ Bátaszék I./184-10/2025. számú hatályos alapító okirata alapján megállapítható, hogy a társulás a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás feladatot nem látja el Alsónyék településen, erre tekintettel az **SZMSZ 4. mellékletében felsorolt – társulások útján ellátott - feladatok felülvizsgálata, módosítása is szükséges.**

Szabályozásbeli tartalmi hiányosságok:

16./ Az SZMSZ 19. § (1) bekezdése tartalmazza, hogy a képviselő-testület a döntéseit (határozat, rendelet) nyílt szavazással hozza.

Az Möt. 48. § (2) bekezdése szerint a **nyílt szavazás módjának meghatározásáról a szervezeti és működési szabályzat rendelkezik.**

Tekintettel arra, hogy az SZMSZ-ben nem került sor a nyílt szavazás módjának (pl.: kézi vagy gépi szavazás) meghatározására, a jogszabálysértés orvoslása érdekében az SZMSZ 19. § (1) bekezdésének **kiegészítése szükséges.**

17./ Az Mötv. 53. § (3) bekezdése szerint a képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatában határozza meg, **mely önszerveződő közösségek képviselőit illeti meg tevékenységi körükben tanácskozási jog a képviselő-testület és bizottsága ülésein.**

Az SZMSZ nem tartalmazza, hogy a képviselő-testület és a bizottság ülésén mely önszerveződő közösségek képviselőit illeti meg tanácskozási jog, ezért a jogszabálysértés orvoslása érdekében az SZMSZ **kiegészítése szükséges.**

18./ Az Mötv. 68. § (2)-(3) bekezdése szerint, amennyiben a képviselő-testület – határozatképtelenség vagy határozathozatal hiánya miatt – két egymást követő alkalommal ugyanazon ügyben nem hozott döntést, a polgármester a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott ügyben – a 42. §-ban meghatározott ügyek kivételével – döntést hozhat. A polgármester a döntésről a képviselő-testületet a következő ülésen tájékoztatja.

A polgármester a képviselő-testület utólagos tájékoztatása mellett, a 42. §-ban meghatározott ügyek kivételével dönthet a két ülés közötti időszakban felmerülő, halaszthatatlan – a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott – a képviselő-testület hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben.

Az Mötv. 68. § (2)-(3) bekezdései az önkormányzat működőképességének biztosítása érdekében hatalmazza fel a képviselő-testületet a fenti rendelkezések megalkotására.

Amennyiben a képviselő-testület élni kíván a felhatalmazó rendelkezésekkel, az SZMSZ-ben kell meghatározni az érintett ügýtípusokat.

19./ Az Mötv. 82. § (3) bekezdése rögzíti, hogy a **jegyzői és az aljegyzői tisztség egyidejű betöltetlensége, illetve tartós akadályoztatásuk esetére – legfeljebb hat hónap időtartamra – a szervezeti és működési szabályzat rendelkezik a jegyzői feladatok ellátásának módjáról.**

Tekintettel arra, hogy az SZMSZ nem tartalmaz rendelkezést - az Mötv. 82. § (3) bekezdés szerinti esetben - a jegyzői feladatok ellátásnak módjáról, a jogszabálysértés orvoslása érdekében az SZMSZ **kiegészítése szükséges.**

20./ A Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium Önkormányzati Hírlevele 2024. évi 12. számában megjelent módszertani útmutató a helyi önkormányzatok szervezeti és működési szabályzatainak elkészítéséhez, módosításához melynek alapján a **társadalmi megbízatású polgármester esetén meg kell határozni a hivatali munkarendjét** (pl. hetente hány napot, órát tartózkodik a képviselő-testület hivatalában és mikor), tekintettel a polgármester más foglalkoztatási jogviszonyára.

Továbbá szükséges az SZMSZ-ben meghatározni, hogy a polgármester (főállású vagy társadalmi megbízatású) mikor tart fogadónapot, amelyen az állampolgárok közvetlenül fordulhatnak hozzá kérdéseikkel.

Fentiek alapján javasolt az SZMSZ-ben rögzíteni a társadalmi megbízatású polgármester hivatali munkarendjét, valamint azt, hogy mikor tart fogadónapot.

A jogalkotásra és jogszabályszerkesztésre vonatkozó észrevételek:

21./ Az SZMSZ-ben a szerkezeti egységek nem az IRM rendelet előírásainak megfelelően kerültek jelölésre, **az alcímek sorszámozása nem folyamatos.**

Az IRM rendelet 36. § (1) bekezdése szerint a jogszabály tervezetét az áttekinthetőség érdekében szerkezeti egységekre kell tagolni, míg a 36. § (2) bekezdése rögzíti, hogy a jogszabály tervezetében alkalmazható szerkezeti egység a mellékleten és a melléklet szerkezeti egységein kívül a jogszabály tervezetének összetettségétől függően, a szerkezeti egységek növekvő szintjének sorrendjében az alpont, a pont, a bekezdés, a szakasz, az alcím, a fejezet, a rész és a könyv.

Az IRM rendelet 37. § (1) bekezdése értelmében a jogszabály tervezetének a szerkezeti egységeit folyamatos sorszámozással vagy a latin ábécé betűivel meg kell jelölni. Jogszabály tervezete jelöletlen szerkezeti egységet nem tartalmazhat.

Az IRM rendelet 37. § (2) bekezdés kimondja, hogy **a bekezdésnél magasabb szintű szerkezeti egységek sorszámozását a jogszabály tervezetében nem lehet újratekdeni.**

Fent leírtak alapján **az alcímek megjelölését javítani szükséges.**

Tájékoztatom, hogy a kormányhivatal az Mötv. 134. § (1) bekezdése értelmében jogszabálysértés észlelése esetén annak megszüntetésére köteles felhívni az érintettet határidő tűzésével. A helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet 2. § (1)-(2) bekezdése értelmében a kormányhivatal jogszabálysértés észlelése esetén haladéktalanul köteles megkezdeni a törvényességi felügyeleti eszközeinek alkalmazását, elsőként pedig a törvényességi felhívás eszközével kell élnie.

Az Mötv. 134. § (1) bekezdésében foglaltak alapján kérem, hogy a felhívásban foglaltakat határidőben vizsgálja meg és tegye meg a szükséges intézkedéseket a mulasztásos jogszabálysértés megszüntetése érdekében.

Kérem Tisztelt Polgármester Urat, hogy a képviselő-testület döntéséről a megadott határidőig tájékoztatni szíveskedjék. Küldje meg a törvényességi felhívás megtárgyalásáról szóló testületi határozat kivonatát, valamint a megtett intézkedés dokumentumait.

Felhívom a figyelmét, amennyiben a törvényességi felhívásban meghatározott, a jogszabálysértés megszüntetésére nyitva álló határidő eredménytelenül telik el, úgy egyéb felügyeleti eszközömmel fogok élni.

Szekszárd, 2025. július 3.

Tisztelettel:

Dr. Léhocz Regina
 főispán

A dokumentum elektronikusan hitelesített.
Dátum: 2025.07.04 08:41:34
Tolna Vármegyei Kormányhivatal
Kiadmányozta: TFIK TFIK